

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 6 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se olagolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 18. septembra.

V Berolinu sedaj ugibljejo, ali bode car vrnil lanski cesarjev pohod v Peterburg, ali ne. Večkrat se je že napovedaval dan carjevega prihoda, a vselej se je pokazalo, da so se motili. Ko je nastopil sedanji cesar Viljem, mislili so nemški diplomatje, da je prišel pravi čas, da se obnovi staro prijateljstvo z Rusijo. Cesar je hitel v Peterburg, kjer je bil seveda prijazen vsprejet. Zaželjene posledice tega pohoda so pa izostale. Na politiko ni imel najmanjšega upliva, kakor se je pokazalo. V Rusiji zgubili so vse zaupanje do Nemčije in vse prizadevanje Nemcev za rusko prijateljstvo je zaman. To se pač dobro vidi iz tega, da car tako dolgo s pohodom nemškega vladarja odlašala.

Trditi ne moremo, da bi car ne pohodil še letos cesarja Viljema, to je pa gotovo, da pohod ne bode imel nobenega političnega pomena, naj bode že tedaj knez Bismarck v Berolinu ali pa ne, temveč bode le akt uljudnosti. Tudi v Berolinu so se že prepričali, da se ne da več pridobiti rusko prijateljstvo. Zaradi tega pa Nemčija tako išče zaveznikov. Cesar sam je potoval v Anglijo, da bi to državo pridobil proti Rusiji, v Carigradu pa deluje nemška diplomacija, da bi se pridružila Turčija tripelalijanci. Še celo Španijo bi radi pridobili, pa ne gre. Bismarck na stare dni nema več posebne sreče.

Dosedaj je bila navada, da je nemški cesar na imendan ruskega carja pri slovesnem obedu napil na zdravje carja ruskega. Letos je pa izostal ta slovesni obed, torej tudi napitnica. To je tem pomembnejše, ker tudi pri banketu, ki ga je ta dan dal ruski veleposlanik Šuvalov, ni bila zastopana diplomacija nemška. Pri tem obedu bil je jedini pruski gost general Werder, bivši vojaški pooblaščenec v Peterburgu. Ta dva dogodka gotovo nista slučajna, temveč jasno kažeta, kako sta se že od tujili Rusija in Nemčija, da so si v Berolinu že odrekli vsakemu upanju, da bi še kedaj se obnovilo staro prijateljstvo z Rusijo, kateremu jedino se ima Prusija zahvaliti, da je tako mogočna postala. Sedanji ruski car je trdno preverjen, da bi zveza z Nemčijo Rusom bila le škodljiva in neče ničesar več slišati o njej.

Ni čudno torej, da občinstvo v Berolinu že trdno veruje, da se je že sklenila zveza mej Ru-

sijo in Francijo. Vsaj so ruski generali letos posebno radi pohajali Francijo in sedaj se nakrat govori, da carjevič pohodi razstavo francosko. Ta vest sicer še ni prav gotova, a vender se jako odločno zatrjuje celo v ruskih listih. „Nord“ se tudi peča s to vestjo in je ne oporeka. Ta oficijozni list celo pristavlja, da se Rusiji ne more zameriti; če skaže svoje simpatije Franciji sedaj, ko se shajajo vladarji, da s tem pokažejo mejsebojne simpatije. „Nord“ celo pravi, da različna vladavina ne more ovirati Rusije, da bi Franciji ne skazala svojih simpatij, kajti vsak narod ima pravico do take vladavine, kakor mu ugaja.

Pred nekaterimi meseci so ruski vladni krogi pač drugače sodili o republiki in francoski razstavi. Listi, ki so v zvezi z dvornimi in vladnimi krogi ruskimi, tedaj neso prikrivali nikakor mržnje proti republiki. Naravnost so pa grajali, da se hoče z razstavo slaviti spomin velike francoske revolucije. Ruski veleposlanik se ni udeležil otvorjenja razstave, temveč je celo ostavil Pariz. Sicer se tudi veleposlaniki drugih držav neso udeležili otvorjenja razstave, pa so se vsaj njih tajniki, če tudi ne oficijalno, a Rusija ni poslala k otvorjenju nobenega diplomatskega zastopnika.

V Rusiji se tedaj niti misliti ni moglo, da bi kak član carske rodbine pohodil razstavo. Sedaj pa niti vladni listi ne taje, da se resno razpravlja o tem, da pojde carjevič sam v Pariz. Gotovo so važni uzroki morali uplivati, da se je tako premenilo mnenje ruskih odločilnih krogov glede Francije.

Ne mislimo sicer, da se je sklenila že zveza mej Francijo in Rusijo, a vsekako so Rusi že premagali pomisleke proti tej zvezi. Zveze sklepati pa se sedaj ni kazalo, ker bodo še le volitve in je mogoče, da pride do kacic sprememb na Francoskem. Če pa po volitvah zmerni elementi bodisi monarhi stični ali republičanski dobe tako prevago, da se bode mogla osnovati kaka trdna vlada, pa skoro ni dvojbe, da se začno pogajanja zaradi zveze. Seveda z vladami, o katerih se gotovo ve, da bodo vladale le nekaj mesecev ali pa tudi nekaj tednov se zveza sklepati ne more. Od izida volitev je zatorej mnogo zavisno, kako se uravnajo odnosi mej Francijo in Rusijo.

Pa naj se stvari zasučejo kakor koli, toliko je gotovo, da se Rusija več z Nemčijo sprijaznila

ne bode. Če s Francijo tudi le zveze ne sklene, bodeta pa vender druga drugi pomagali, kadar pride do evropske vojne, ker k temu ju bode silila lastna korist. To dobro vedo vsi nasprotniki Rusije in Francije in zatorej tudi po listih večkrat primerjajo vojno moč Rusije in Francije z vojno silo tripelalijance. Tak je sedanji evropski položaj in ga shodi vladarjev nič spremeniti ne morejo. Rusiji in Franciji ne ugaja nemška hegemonija v Evropi in bodeta gledali, da jej naredita konec, to bodeta tudi dosegli prej ali slej. Nobena evropska vlast ni mogla dolgo ohraniti hegemonije in je tudi Nemčija ne bode, vse umetne zveze jo ne bodo otele osode, ki jo čaka.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 18. septembra.

Nemci že preté, da bodo postavili državni zbor, ako bi se cesar dal kronati za češkega kralja in bi se skušale obnoviti pravice češke krone. Zaradi tega se jim sedaj pač še ni treba preveč vznemirjati, ker sedanja vlada se za kronanje ne bode odločila tako hitro. Grof Taaffe še dosedaj ni nikdar kazal posebne naklonjenosti Čehom.

Deželni zbor hrvatski, ki začne zborovanje dne 1. oktobra, bode zboroval do konca leta, torej cele tri mesece, kakor je zakonito določeno. Onim poslancem, ki imajo posestva, bi bilo ugodneje, da bi se deželni zbor sešel nekaj dnij pozneje, da bi bila poprej končana trgatav.

Vnanje države.

Vsprejema kraljice Natalije se ne bodo udeležili regenti, ministri in drugi državni dostojanstveniki srbski. Zmatrali jo bodo le za privatno osebo. Priredile jej bodo lep vsprejem srbske dame. So-proge regentov, ministrov in drugih visocih dostojanstvenikov delajo velike priprave za vsprejem, in bode, kakor je pričakovati, jako lep.

Bolgarska vladna stranka je s Stojanovim veliko izgubila. Pokojnik je bil velik sovražnik Rusije in odločen pristaš Stambulova. Njegovo truplo bodo prepeljali v Sofijo, kjer bode slovesen pogreb. Sporazumljenje mej Rusijo in Bolgarijo bode pa sedaj ložje doseči, ko ni več Stojanova. On je s svojim uplivom mnogo oviral Stambulova, da se ni bolj nagibal na rusko stran. Zgubo Stojanova bode najbolj čutil Koburžan, ker bodo nasprotniki njegovi sedaj dobili več poguma.

„Obzor“ piše o solidarnosti balkanskih narodov tako-le: V vsej zgodovini jugoslovanstva

LISTEK

Blodne duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gornik.

Prvi del.

XVIII.

(Dalje.)

„Gospod oskrbnik!“

Rozhoda stresel je spečega, da je stol zaškripal.

„Ustanite! — Dan je že, beli dan! — Pojdimo na tlako!“

„Gospod oskrbnik se je naglo prebudil.“

„Mušketir! — Vohanka!“

„V kozolci je, gospod oskrbnik!“

„Pristav!“

„Postal vam je nezvest!“

„Črednik — mlatič — orači — —!“

„Ne mogo se niti ganiti! — Ali me še poznate, gospod oskrbnik? Tako-le kakih dvajset let se že nisva videla! — Metljar Rozhoda sem!“

Oskrbnik je najedenkrat prebledel in se opotekel. A takoj se je zavedel.

„Česa hočeš od mene?“

„Kar si mi vzela... Ali ne pomniš več?“

Rozhoda pristopil je prav k oskrbniku.

„Dobro me poglej! Otec Martinov sem. Saj se ga boš spominjal. Takrat poslal si za mojim sinom pse v gozd. In ko so ga ujeli, nisi-li bil ti oni, ki ga je bil ukazal odpeljati v lancih k okrajnemu uradu, da bi mu izprašili sukno? Potem si uničil njegovo nevesto in jo spravil v grob. Jaz tudi nisem videl sina od takrat, pribajam pa danes s taboj poračunit stvar.“

Gospod oskrbnik pa se je v istem trenutku zavedel, da je na zemlji.

Metljar Rozhoda imel je danes dvojno silo v desnici. V spomin vračali so se mu minoli časi v najživejših barvah, danes jih v dvajsetih letih prvič ni izganjal iz glave in danes jih v dvajsetih prvič ni dušil v spominu. In letele so mu tudi po glavi divje kakor vihra, razgrajajoč kakor furija in s strašnim sikanjem, kakor tolpa kuščarjev, dokler se ni nasmejäl v najstrašnejšem krohotu.

„Razsvetimo, seljaci! — Tu niti dobro ne vidimo! — Naj nas pomni v Domašicah! — Naj živi svoboda! Naj pogine tlaka! Vrag vzemi gospe, kakor tega-le!“

Čez malo časa vzdignili so se nad dvorom plameni — morebiti prvi v vsem Podlesji za kmetškega upora. V cerkvenem stolpu zvonili so, a jedva pet minut. Seljaki pognali so zvonikarja, vrvi pri zvonovih odrezali, zvonove iztaknili in iz Domašic priklopilo se jih jim je še sto.

Dvorec gorel je s plamenom.

Vender se ni ne jedna roka dvignila, da bi gasila.

Na pokopališči na levi strani pri vratih stal je mož mahaje z zarjavelo sabljo nad belo glavo in dobro se je čul v praskotu plamena, cviljenji psov in rujojenji živine njegov grmeči glas.

„Ustani Marijica! — Ustani! Poglej! Gospod oskrbnik slavi svatbo. — Ihuhu! Tvoj otec mu jo je napravil! — Vstani — vstani! Pojdeš mu za spletenko, eh — kaj za nevesto. Če si mu bila takrat dobra, čemu bi mu ne bila danes? — Le še tovariši! Naj sveti po celem Podlesji!“

